

Ώρα για επανάληψη

Όνομα: _____ Τάξη: _____ Ημερομηνία: _____

1. Στις ακόλουθες προτάσεις χρωματίζω:

⇒ **κόκκινα** τα Υποκείμενα (ποιος;)

⇒ **μπλε** τα Αντικείμενα (ποιον; τι;)

- ♦ Ο Φώτης έπλυνε το ποδήλατο και το αυτοκίνητο.
- ♦ Το Σάββατο η Μαρία και η Νίνα συνάντησαν την Ελένη στο πάρκο.
- ♦ Στο μέλλον τα παιδιά θα χρησιμοποιούν τις ηλεκτρονικές γραφίδες.

2. Διαβάζω το πιο κάτω κείμενο και συμπληρώνω τον πίνακα με ουσιαστικά, επίθετα, ρήματα και άρθρα που εντόπισα μέσα σε αυτό.

Άλλη μια σχολική χρονιά έφτασε στο τέλος της. Τα παιδιά ετοιμάζονται να κλείσουν τα βιβλία και να πάνε διακοπές. Οι τάξεις θα μείνουν άδειες για μερικούς μήνες και το κουδούνι δε θα κτυπά καθημερινά για να καλεί τους μαθητές στο σχολείο!!!

Ρήματα	Ουσιαστικά	Επίθετα	Άρθρα
.....
.....
.....

3. Γράφω ξανά το κείμενο που ακολουθεί μεταφέροντας τα ρήματα σε χρόνο Μέλλοντα Εξακολουθητικό.

Το καλοκαίρι πήγαινα καθημερινά στην παραλία. Εκεί, άπλωνα την πετσέτα μου και καθόμουν με τις ώρες κάτω από την ομπρέλα. Κοίταζα τα παιδιά που έπαιζαν ξέγνοιαστα μέσα στο νερό και άκουγα τα γέλια τους.

4. Συμπληρώνω το κείμενο με τα ρήματα που βρίσκονται στις παρενθέσεις σε χρόνο Παρατατικό.

Στο χωριό (ξυπνώ) νωρίς το πρωί και (πηγαίνω) με τον παππού στο περιβόλι μας.

(Σκαλίζω) και (ποτίζω) τα δέντρα μας και στη συνέχεια (κόβω) διάφορα φρούτα.

Στο τέλος (μαζεύω) και μερικά λουλουδάκια, δώρο για τη γιαγιά που (μένω) στο σπίτι και (ετοιμάζω)

..... το φαγητό.

5. Εντοπίζω στις πιο κάτω προτάσεις το Ρήμα (Ρ), το Υποκείμενο (Υ), το Αντικείμενο (Α) και το Κατηγορούμενο (Κ) .

- Η μητέρα φαίνεται πολύ χαρούμενη σήμερα.

(.....) (.....) (.....)

- Όλα τα παιδιά του σχολείου παρακολούθησαν την παράσταση.

(.....) (.....) (.....)

- Η θεία Ελένη διορίστηκε καθηγήτρια σε ένα Γυμνάσιο της πόλης.

(.....) (.....) (.....)

6. Γράφω σε ποια πτώση βρίσκονται τα πιο κάτω ουσιαστικά:

τα λάθη οι λαγοί

των δώρων του παιδιού

την άμαξα τις δασκάλες

7. Συμπληρώνω τις προτάσεις γράφοντας τα ουσιαστικά στη σωστή πτώση.

Στα παλιά χρόνια η ζωή δεν ήταν τόσο εύκολη. Οι (γαλατάς) γύριζαν στις γειτονιές και πουλούσαν το γάλα σε μεγάλες γυάλινες (μπουκάλα) Για να φας φρέσκα (ψάρι) έπρεπε να πας στο λιμάνι και να διαλέξεις μέσα από τα δίχτυα των (ψαράς) Τα απογεύματα οι (αμαξάς)έκαναν (βόλτα) στα όμορφα δρομάκια της πόλης. Άλλες εποχές!

8. Κλίνω τα πιο κάτω ουσιαστικά σε όλες τις πτώσεις:

ο σωλήνας

ο νερουλάς

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9. Συμπληρώνω τον παρακάτω πίνακα:

Ονομαστική ενικού	Γενική ενικού	Αιτιατική ενικού
το κέντημα		
		το ατύχημα
Ονομαστική πληθυντικού	Γενική πληθυντικού	Αιτιατική πληθυντικού
τα	των	τα

Υποστηρικτικό υλικό

Υποκείμενο- Ρήμα- Αντικείμενο-Κατηγορούμενο

<p>Υποκείμενο</p> <p><i>Είναι το πρόσωπο, το ζώο ή το πράγμα που κάνει ή παθαίνει κάτι ή βρίσκεται σε μια κατάσταση.</i></p>	 <p>Ποιος; Τα παιδιά</p>
<p>Ρήμα</p> <p><i>Φαερώνει τι κάνει ή τι παθαίνει ή σε ποια κατάσταση βρίσκεται το υποκείμενο.</i></p>	 <p>Τι κάνουν; παίζουν</p>
<p>Αντικείμενο</p> <p><i>Είναι η λέξη που μας φαερώνει πού πηγαίνει η ενέργεια του υποκειμένου.</i></p>	 <p>Τι παίζουν; μπάλα</p>

Κατηγορούμενο είναι η λέξη που εκφράζει μια **ιδιότητα** (χαρακτηρισμό) που δίνουμε στο υποκείμενο του ρήματος.

π.χ. Το νερό είναι **ωφέλιμο**.

- ⊗ Το κατηγορούμενο βρίσκεται στην ίδια πτώση με το υποκείμενο (**ονομαστική**).
- ⊗ Το κατηγορούμενο μπορεί να είναι: **ουσιαστικό, επίθετο, μετοχή**.
- ⊗ Τα ρήματα που συνδέουν το υποκείμενο με το κατηγορούμενο λέγονται **συνδετικά**. Τέτοια ρήματα είναι: **είμαι, φαίνομαι, γίνομαι, μοιάζω, διορίζομαι, εκλέγομαι** κ.ά.

Υποστηρικτικό υλικό

Ουσιαστικά-Ρήματα-Επίθετα-Άρθρα

Ουσιαστικά Επίθετα Ρήματα

Ουσιαστικά

πρόσωπα, ζώα, πράγματα,
ενέργεια, κατάσταση, ιδιότητα
Κλίνονται μαζί με τα άρθρα

*Ο μαθητής, η γάτα,
το τετράδιο,
το πλέξιμο, η χαρά,
η ευγένεια*

Επίθετα

Τι λογής είναι τα ουσιαστικά
Έχουν 3 γένη:
αρσενικό, θηλυκό, ουδέτερο

*Ο **μεγάλος** κήπος
η **μεγάλη** πλατεία
το **μεγάλο** κτίριο*

Ρήματα

Κάνω κάτι,
παθαίνω κάτι,
βρίσκομαι σε μια κατάσταση

*Ο μαθητής **γράφει**
το δέντρο **ξεριζώθηκε**
η γάτα **κοιμάται***

Ενικός αριθμός

Ονομαστική	 ο	 η	 το
Γενική	του	της	του
Αιτιατική	το(ν)	τη(ν)	του
Κλητική	-	-	-

Πληθυντικός αριθμός

Ονομαστική	 οι	 οι	 τα
Γενική	των	των	των
Αιτιατική	τους	τις	τα
Κλητική	-	-	-

Ισοσύλλαβα και Ανισοσύλλαβα ουσιαστικά

Τα ουσιαστικά που έχουν στον ενικό και στον πληθυντικό τον ίδιο αριθμό συλλαβών, π.χ. ο σωλήνας-οι σωλήνες, λέγονται **ισοσύλλαβα**.

Τα ουσιαστικά που έχουν στον πληθυντικό αριθμό μια παραπάνω συλλαβή από ό,τι στον ενικό, π.χ. ο νερουλάς-οι νερουλάδες, λέγονται **ανισοσύλλαβα**.

Ο νερουλάς και ο μωλυνάς είναι από τα επαγγέλματα που δεν υπάρχουν πια. Ο ψαράς όμως είναι ένα επάγγελμα που υπάρχει και σήμερα.

- Δείτε πώς κλίνονται το αρσενικά ουσιαστικά «ο ψαράς» και «ο σωλήνας».

	Ενικός Αριθμός		Πληθυντικός αριθμός			
Ονομ.	ο ψαράς	ο σωλήνας	οι ψαράδες	οι	σωλήνες	
Γεν.	του ψαρά	του σωλήνα	των ψαράδων	των	σωλήνων	
Αιτ.	τον ψαρά	τον σωλήνα	τους ψαράδες	τους	σωλήνες	
Κλητ.	ψαρά	σωλήνα	ψαράδες		σωλήνες	

Διαβάζω Προσεκτικά το κείμενο της Ενότητας 15 και απαντώ στο τετράδιο μου τις ερωτήσεις.

15

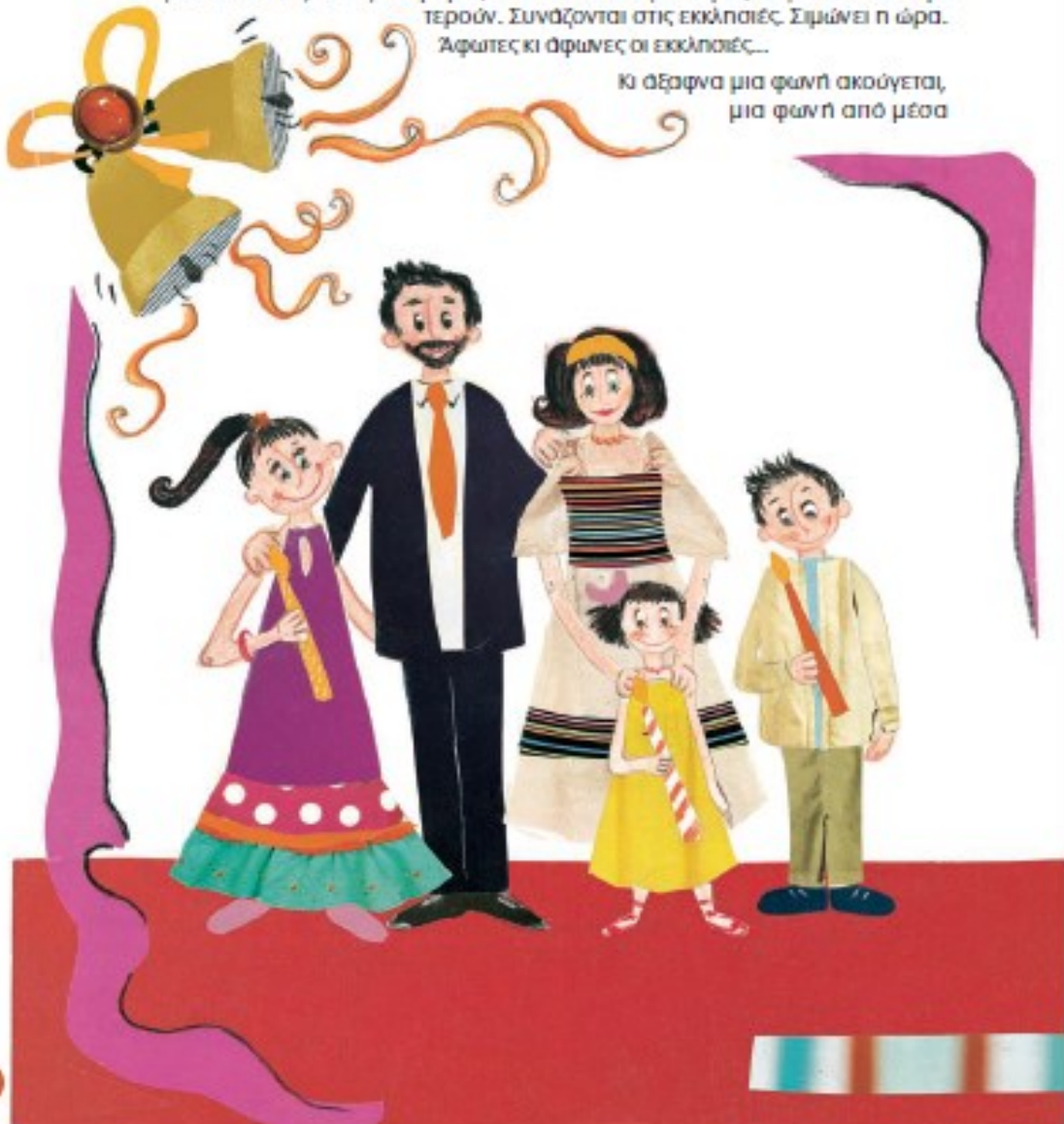
ΕΝΟΤΗΤΑ

Ανάσταση

Νύχτα του Απρίλη, του Μεγάλου Σαββάτου νύχτα! Αύριο ξημερώνει Πάσχα, Πάσχα Κυρίου, των Ελλήνων Πάσχα! Μεσάνυχτα. Ένα ανθρώπινο ποτάμι γεμίζει τους δρόμους, στριμώνεται στις εκκλησιές, απλώνεται στα προαύλια. Χτες ήταν η θανά, ο θάνατος ο σταυρικός, ήταν το πάθος το μεγάλο, ήταν το δράμα και το κλάμα, ήταν το αργό, το λυπημένο καμπάνισμα, του θανάτου καμπάνισμα, καρδιοκτύπι του θανάτου...

Σήμερα κύλησε η βαριά η πέτρα, άνοιξε ο τάφος, κι ήταν η μεγάλη νίκη. Νίκησε η ζωή το θάνατο, άνοιξε ο δρόμος από το θάνατο ξανά προς τη ζωή... Όλοι καρτερούν. Συνάζονται στις εκκλησιές. Σιμώνει η ώρα. Άφωτες κι άφινες οι εκκλησιές...

Κι άξαφνα μια φωνή ακούγεται,
μια φωνή από μέσα

68

Διαβάσω Προσεκτικά το κείμενο της Ενότητας 15 και απαντώ στο τετράδιο μου τις ερωτήσεις.

Χριστός Ανέστη

από την εκκλισιά, από τα βάθη της εκκλισιάς, από τα άγια των αγίων, από τα βάθη των ψυχών, μια φωνή βαριά και μεγάλη, μια φωνή βροντερή κι όμως γλυκύτατη, και λέει:

— «Δεύτε λάβετε φως εκ του ανασπέρου φωτός!»*

Και μια σπιθα μικρή άναψε μες στο σκοτάδι, μια σπιθα που πήδηξε φλόγα και φωτισε, κι από τη φλόγα αυτή σκόρπισαν στο άψο σβήσαε χιλιάδες φλόγες, η μια μετά την άλλη, γοργά, απανωτά, μυριάδες φλόγες και κόθηκε το φως. Έτσι σαν ποτάμι φωτερό, σαν ποτάμι λαμπερό, στις πολιτείας τις πλατείες και τα στενά, στου χωριού τις ρούγες* και στις δημοσιές, στα τριόστρατα και τα τετράστρατα της χώρας όλης. Μυριάδες φλογίτσες καίνε τώρα και καίρονται και τρεμουλιάζουν κι αναπηδούνε. Ποτάμια γίνικαν, από τούτες τις φλογίτσες, στα χέρια των χριστιανών. Ένα ολόχρυσο ανθρώπινο ποτάμι γεμίζει τους δρόμους, γεμίζει τον τόπο, από την πρώτη χώρα ως το στερνό, το πιο από-μερο χωριό, από τις ρεματιές των βουνών ως τα κόματα της θάλασσας, ένα φεγγερό ποτάμι ανθρώπινο...

Πλημμύρισε φως η χώρα. Πλημμύρισαν φως οι ψυχές. «Υπέρ του καταβωθηναι ημάς...»* βροντάει μια φωνή. Κι η χαρά ξεσπάει ολομεμιάς:

- Χριστός ανέστη εκ νεκρών!
- Χριστός ανέστη!
- Χριστός ανέστη!

Τ' αδέρφια φίλούνται σταυρωτά κι όλοι οι χριστιανοί γίνονται αδέρφια εκείνη την ώρα.

- Χριστός ανέστη! ψέλλνει ο παπάς.
- Χριστός ανέστη! τραγουδάει το παιδί.
- Χριστός ανέστη! ανακράζει ο μαραγκός κι ο χτίστης.
- Χριστός ανέστη! του χωραφιού οι εργάτες.
- Χριστός ανέστη! ο ναύτης κι ο ψαράς.
- Χριστός ανέστη! κι ο στοχαστής.
- Χριστός ανέστη! σημαίνουν τα καμπαναριά.
- Χριστός ανέστη! χτυπάει κι η βαριά καμπάνα.

Θανάσης Πετρούλης-Διαμήδης, *Ελληνικά διηγήματα με θέμα το Πάσχα*, εκδ. Πατάκη, Αθήνα, 1995 (δασκική)

Ο συγγραφέας, τη νύχτα του Μεγάλου Σαββάτου, μαζί με ένα πλήθος πιστών, γιορτάζει την Ανάσταση του Χριστού.

- Με τι μοιάζει ο κόσμος που πλημμυρίζει τους δρόμους πηγαινόντας στην Ανάσταση; Γιατί;
- Με τι μοιάζει ο κόσμος μετά το «Δεύτε λάβετε φως»; Τι άλλαξε;
- Ποιο είναι το μήνυμα που σκορπίστηκε σε όλες τις πολιτείες και τα χωριά μαζί με το αναστάσιμο φως;

* Δεύτε λάβετε φως εκ του ανασπέρου φωτός: Ελάτε να πάρετε φως από το φως του Χριστού που δε δώσει ποτέ

* ρούγα: δρόμος ή πλατεία

* Υπέρ του καταβωθηναι ημάς...: Ας παρακαλέσουμε να μας αξιώσει ο Θεός...

Δημιουργικές Δραστηριότητες για το Πάσχα

Βάψτε τ' αυγά "οικολογικά"

Ο πιο καλός τρόπος για να βάψουμε τα αυγά χωρίς χημικές και άλλες μη οικολογικές ουσίες είναι να χρησιμοποιήσουμε την ίδια τη φύση που ο Θεός μας χάρισε.

Προετοιμασία: Για να γίνουν τα χρώματα λαμπερά και ζωηρά χρησιμοποιήστε αυγά με λευκό σσόφλι.

Πριν από κάθε βάψιμο καθαρίστε καλά με νερό και ξύδι.

Κόκκινα αυγά

Βράσε παντζάρια σε μεγάλη θερμοκρασία, στράγγισε τα και χρησιμοποίησε το ζωμό τους για χρώμα με τη βοήθεια ενός πινέλου. Τα αυγά πρέπει να είναι ζεστά και βρασμένα.

Πράσινα αυγά

Βράσε φλούδα χλωρού καρυδιού ή πολλά χλωρά φύλλα καρυδιάς σε ζεστό νερό για αρκετή ώρα. Με τον ζωμό που θα προκύψει, βάψε τα βρασμένα και ζεστά αυγά.

Καφέ αυγά

Βράσε φλούδες από κρεμμύδια σκούρου χρώματος σε ένα κατσαρολάκι. Η ποσότητα των φλούδων πρέπει να είναι αρκετή, ενώ του νερού σχετικά λίγη. Βάλε τα αυγά μέσα και βράσε τα για 10 λεπτά περίπου.

Μοβ αυγά

Βράσε τρεις χούφτες από βιολέτες στο ίδιο νερό με τα αυγά για 10-12 λεπτά περίπου.

Μπεζ αυγά

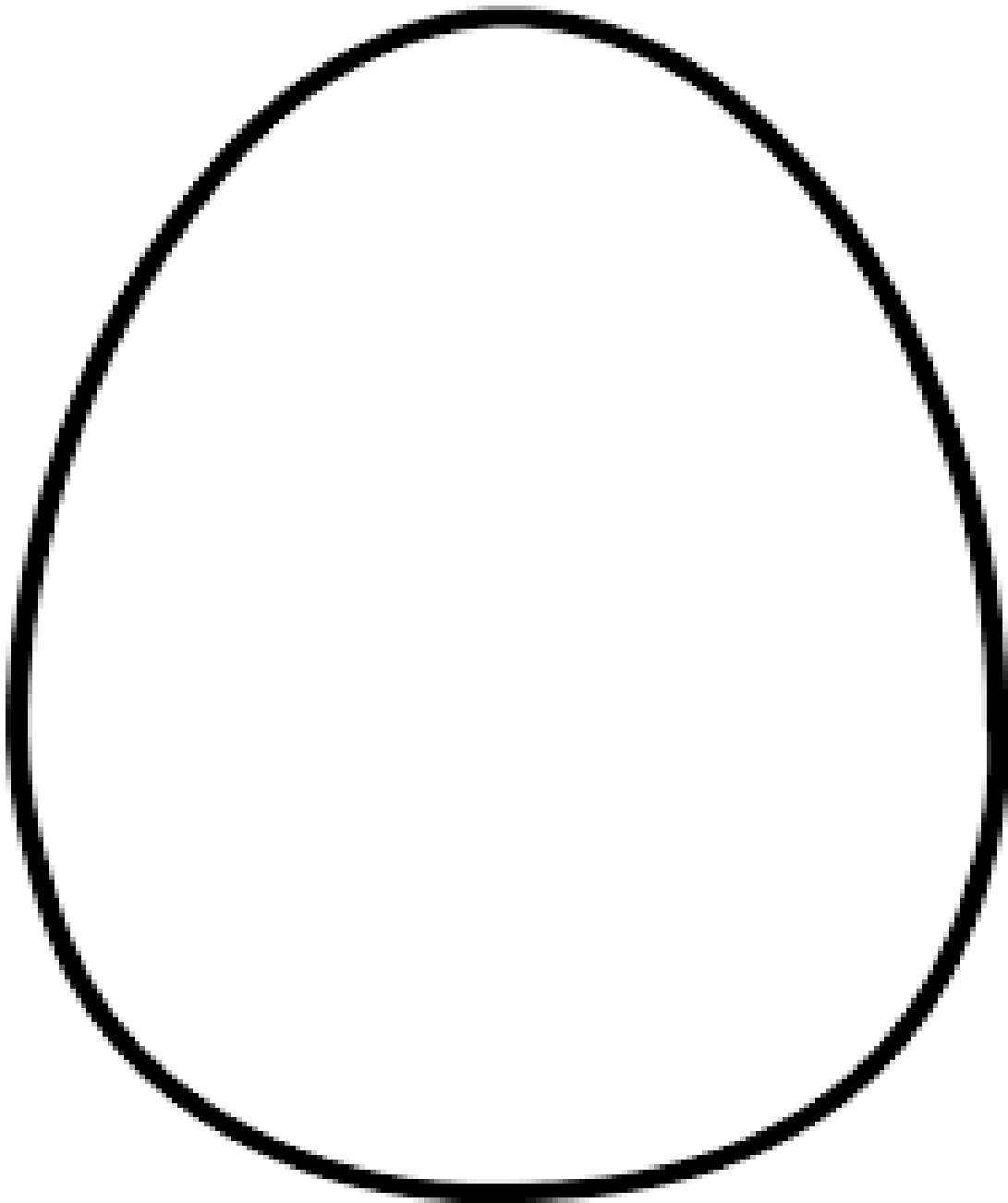
Πάρε τα ξερά βελανίδια και βράσε τα σε μεγάλο βαθμό. Κατόπιν βράσε τα αυγά στον ζωμό που θα προκύψει. Για καλύτερα αποτελέσματα, βάψε και με πινέλο τα ήδη βαμμένα αυγά.

Δημιουργικές Δραστηριότητες για το Πάσχα

Βάψτε τ' αυγά "οικολογικά"

Στη συνέχεια, ξαναγράψε τα υπογραμμισμένα ρήματα στο β' πρόσωπο πληθυντικού (προστακτική: βράσε-βράστε) και γράψε τα μέσα στο αυγό.

Δημιουργικές Δραστηριότητες για το Πάσχα

ΤΟ ΑΛΦΑΒΗΤΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Α.....

Β.....

Γ.....

Δ.....

Ε.....

Ζ.....

Η.....

Θ.....

Ι.....

Κ.....

Δημιουργικές Δραστηριότητες για το Πάσχα

ΤΟ ΑΛΦΑΒΗΤΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Λ.....

Μ.....

Ν.....

Ξ.....

Ο.....

Π.....

Ρ.....

Σ.....

Τ.....

Υ.....

Φ.....

Χ.....

Ψ.....

Ω.....

Δημιουργικές Δραστηριότητες για το Πάσχα

Ακροστιχίδα

Η ακροστιχίδα της Ανάστασης

1. Α _ _ _ _ _
2. Ν _ _ _ _ _
3. Α _ _ _
4. Σ _ _ _ _ _
5. Τ _ _ _
6. Α _ _ _ _ _
7. Σ _ _ _ _ _
8. Η _ _ _ _ _

Κ

α

λ

ό

Π

ά

θ

Χ

α

«Χριστός»

Λεγόταν ο Ιησούς.

Βάφουμε κόκκινα

Στον Γολγοθά έγινε η

Οι μαθητές έκαναν την του Κυρίου

Εμφανίστηκε στις μυροφόρες.

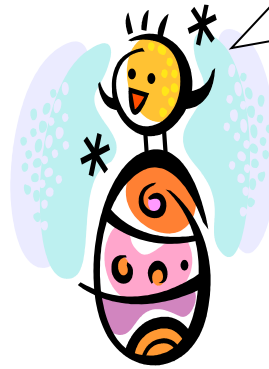
Αυτή τη μέρα έγινε η Ανάσταση.

Λέγεται και αλλιώς το Πάσχα (με άρθρο)

Δημιουργικές Δραστηριότητες για το Πάσχα

Κρυπτόλεξο

Βρες τις κρυμμένες λέξεις (12)

Λ	Α	Μ	Π	Α	Δ	Α	Ο	Σ	Λ
Α	Γ	Ι	Α	Γ	Σ	Η	Ο	Τ	Α
Μ	Ι	Σ	Ψ	Ξ	Ω	Ι	Σ	Α	Ζ
Π	Α	Σ	Χ	Α	Φ	Α	Τ	Υ	Α
Ρ	Ψ	Μ	Ν	Α	Υ	Γ	Α	Ρ	Ρ
Η	Χ	Δ	Τ	Η	Ν	Α	Υ	Ω	Ο
Κ	Π	Ι	Γ	Θ	Α	Π	Ρ	Σ	Σ
Μ	Π	Α	Θ	Η	Ο	Η	Ο	Η	Ο
Ε	Χ	Α	Ρ	Α	Σ	Ζ	Σ	Ι	Π